

Studia gnesnensia. T. 1. Gniezno 1975 ss. 388.
Wyd. Archiwum Archidiecezjalne w Gnieźnie.

Po wieloletniej przerwie ukazał się kolejny tom *Studia Gnesnensia* (= SG), wydawnictwa zainaugurowanego w 1930 r. rozprawą śp. bpa Kazimierza J. Kowalskiego, który aż do wybuchu II wojny światowej kierował jego pracami redakcyjnymi. Jakkolwiek jednak obecne SG są kontynuacją serii przedwojennej, wydano je jako tom 1 zapewne dlatego, że zmienił się profil serii, która podobnie jak inne serie diecezjalne zamierza w każdym tomie prezentować nie rozprawy monograficzne, lecz artykuły, przyczynki, komunikaty i sprawozdania wielu profesorów swego regionu.

Omawiany tom zawiera rozprawy gnieźnieńskich profesorów teologii, filozofii, prawa kanonicznego i nauk pomocniczych teologii. Recenzenta biblijnego zeszytu RTK interesuje jednak przede wszystkim część SG zawierająca dokumentację XI Kongresu Biblistów Polskich w Wągrowcu (26-28 V 1973), opracowaną i zredagowaną przez ks. Felicjana Kłonieckiego, profesora Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Gnieźnie. O Kongresie ukazały się już wcześniej sprawozdania w „Ateneum Kapłańskim” (T. Hanelt. *III Kongres Biblistów Polskich*. AK 65:1973 t. 88 s. 155-159; w tytule błędnie

podano III Kongres zamiast XI Kongres) oraz w „Ruchu Biblijnym i Liturgicznym” (T. Jelonek *Kongres Biblistów Polskich w Wągrowcu 26-28 maja 1973 r.* RBL 26:1973 s. 319-321), dobrze jednak, że redaktor przed prezentacją materiałów zamieścił krótki przegląd przebiegu XI Kongresu, na którym dominowała sprawa osoby ks. Jakuba Wujka z Wągrowca i jego przekładu Biblii na język polski. Relacja w SG o XI Kongresie jeszcze raz przypomina uroczysty moment odsłonięcia nowego pomnika ku czci polskiego Hieronima w jego rodzinnej parafii, w Wągrowcu.

Zjazd gnieźnieńsko-wągrowiecki, poświęcony zasadniczo jednemu tematowi — osobie i dziełu ks. Wujka — stanowił okazję uczczenia wielkiego Polaka, głębokiego teologa i pioniera polskiej biblistyki oraz przypomnienia jego trwałego wkładu do narodowej i religijnej kultury polskiej. Tematy poświęcone ks. Wujkowi świadczą o tym, że organizatorzy zadbali o możliwie najpełniejsze ukazanie jego sylwetki naukowej i roli, jaką odegrał w historii egzegezy polskiej.

Prócz referatów i komunikatów poświęconych zasługom Jakuba Wujka materiały w SG zawierają także łączące się z tematyką pierwszego polskiego przekładu Pisma św. refleksje o. A. Jankowskiego o zasadach, doświadczeniach i perspektywach współczesnych przekładów Biblii oraz H. Lubczyka z Erfurtu o przekładach Pisma św. dla potrzeb liturgicznych. Wyniki swoich aktualnych prac przedstawili na zjeździe księży profesorowie C. Jakubiec, J. Stępień i S. Łach, przy czym referaty dwóch pierwszych profesorów zostały już wcześniej wydrukowane w RBL 26:1973, a wykład ks. Łacha o stanowisku współczesnej szkoły skandynawskiej w egzegezie Psalmów został w całości opublikowany w SG.

Oceny naukowej strony Kongresu, jak i niezapomnianego klimatu, w jakim się odbywał, dokonano już wcześniej. Na tym miejscu wyrazić trzeba specjalne uznanie za opublikowanie materiałów kolejnego spotkania biblistów polskich. Warto w związku z tym przypomnieć wszystkie dotychczasowe publikacje materiałów ostatnich polskich kongresów biblijnych: Warszawa 1970 — *Współczesna biblistyka polska 1945-1970*. Red. J. Łach, M. Wolniewicz. Warszawa 1972; Lublin 1971 (w łączności z Kongresem Teologów Polskich) — *Teologia a antropologia. Materiały Kongresu Teologów Polskich*. Red. M. Jaworski, A. Kubiś. Kraków 1972; Kraków 1972 — *Materiały Kongresu Biblijnego w Krakowie 6-8 czerwca 1972 r.* Red. S. Grzybek, J. Chmiel. Kraków 1974; *Gniezno-Wągrowiec* — SG 1:1975 s. 303-385; Wrocław 1974 — *XII Kongres Biblistów Polskich Wrocław 1974. Wybór materiałów*. Red. J. Szlaga. RBL 28:1975 s. 145-243; Olsztyn 1975 — „*Studia Warmińskie*” 12:1975 (red. W. Ziemia).

Za opublikowanie materiałów XI Kongresu wyrazy specjalnego uznania należą się ks. prałatowi F. Kłonieckiemu, zasłużonemu dla rozwoju studium Pisma św. w Seminarium gnieźnieńskim (wymowne jest choćby zestawienie w SG s. 301-302 tematów wygłoszonych tam wykładów inauguracyjnych; na przestrzeni 18 lat aż cztery razy wykład inauguracyjny powierzano ks. prof. Kłonieckiemu). Ks. Kłoniecki Kongres przygotował, czuwał nad jego bardzo sprawnym przebiegiem, przygotował do druku dokumentację naukową i zamieścił francuskie streszczenia ważniejszych referatów.

Ks. Jan Szlaga